

A. Kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

1. Kiinteän omaisuuden hankintaa ja kaupungille kuuluvan sellaisen omaisuuden luovutusta koskevat asiat.

*Leppäsuon alue*¹⁾. Maaliskuun 31 p:nä 1892 tehdyllä sopimuksella Helsingin kaupunki oli vuokrannut puutarhuri M. G. Steniukselle m. m. n:olla 68 a merkityn osan kaupungin omistamaa Leppäsuo-nimistä huvila-aluetta 20 vuoden ajaksi lukien tammikuun 1 p:stä 1899 m. m. ehdoin, että vuokraajalla oli oikeus ja myös velvollisuus edellä mainitun huvila-alueen lunastamiseen tehdastontteja koskein ehdoin Leppäsuon huvila-alueen tultua otetuksi kaupunginasemakaavaan. Sitten kun mainittu vuokraoikeus ynnä alueella olevat rakennukset kesäkuun 28 p:nä 1895 päivätyllä kauppakirjalla oli luovutettu Osakeyhtiö M. G. Steniukselle, yhtiö oli raastuvanoikeudessa tehnyt kanteen Helsingin kaupunkia vastaan vaatien, että kaupunki velvoitettaisiin antamaan yhtiön käyttää hyväkseen edellä mainittua lunastusoikeuttaan, ja tämä kante oli hyväksytty kaikissa oikeusasteissa, lopullisesti kesäkuun 17 p:nä 1926 annetulla korkeimman oikeuden tuomiolla. Osakeyhtiö M. G. Stenius oli sittemmin maistraatilta anonut, että korkeimman oikeuden edellä mainittu päätös pantaisiin täytäntöön, mutta maistraatti oli elokuun 5:ntenä päivätyssä lähetepäätöksessä lausunut, että koska sen kauppahinnan määrää, jolla yhtiön tuli lunastaa kyseiset alueet omikseen, ei ollut mainitulla tuomiolla vahvistettu eivätkä osapuolet myöskään olleet siitä sopineet, tuomiota asian silloisessa vaiheessa ei voinut panna täytäntöön.

Tämän johdosta Osakeyhtiö M. G. Stenius oli raastuvanoikeudessa vaatinut, että kaupunki velvoitettaisiin 40 markan lunastushinnasta m²:ltä luovuttamaan kaupungille Leppäsuo n:o 68 a nimisen alueen lunastusoikeus ja yhtiö oikeutettaisiin lunastamaan alue tehdastonttina ainoastaan sellaisin käyttöoikeuden rajoituksin, jotka yleensä koskivat tällaisia tontteja, sekä saamaan hyvitys oikeudenkäyntikuluistaan.

Elokuun 14 p:nä 1928 raastuvanoikeus julisti päätöksensä jutussa määräten, että yhtiön käyttöoikeus kiistanalaiseen alueeseen rajoittui oikeuteen käyttää tätä aluetta kauppapuutarhatarkoituksiin. Yhtiö oikeutettiin lunastamaan kyseinen alue sen arvon mukaan, joka tehdastonteilla oli vuonna 1918, jolloin yhtiö ensimmäisen kerran vetosi lunastusoikeuteensa. Yhtiön tarjoama hinta, 40 markkaa m²:ltä, ei alittanut tätä arvoa, minkä vuoksi raastuvanoikeus oli vahvistanut usein mainitun alueen lunastushinnan laskettavaksi mainitun hinnan mukaan. Turun hovioikeus, jonka tutkittavaksi yhtiö vetoamalla saattoi asian, kumosi raastuvanoikeuden päätöksen ja selitti helmikuun 24 p:nä 1930 annetussa tuomiossa, että yhtiö oli esteetön vapaasti käyttämään aluetta ainoastaan rakennusjärjestyksen ja muiden asetusten määräämin rajoituksin, siis myöskin tehdastonttina, kuten yhtiö oli vaatinut. Kaupunki alistui hovioikeuden tuomion korkeimman oikeuden tutkittavaksi, ja joulukuun 3 p:nä 1930 antamallaan tuomiolla tämä kumoten hovioikeuden tuomion vahvisti raastuvanoikeuden päätöksen. Helsingin kaupunki velvoitettiin 10,000 markalla korvaamaan Osakeyhtiö M. G. Steniukselle jutusta aiheutuneet kulut. Tuomio merkittiin¹⁾ tiedoksi.

¹⁾ Ks. myös v:n 1929 kert. s. 10. — ²⁾ Khs 12 p. helmik. 250 §.

Elokuun 25 p:nä raastuvanoikeus vahvisti Uudenmaan läänin maaherran päätöksen, jolla Leppäsuon alueen pakkolunastuskorvaus oli määrätty 5,391,200 markaksi. Lakitieteenkandidaatti G. Norrmén valtuutettiin¹⁾ kaupungin puolesta vetoamaan jutussa hovioikeuteen.

Vuokratontin lunastaminen pakkohuutokaupalla. Kiinteistölautakunnan ilmoitettua, että se oli antanut pakkohuutokaupalla 2,005 markasta huutaa Elimäenkadun varrella olevan tehdastontin n:o 17 vuokraoikeuden, kaupunginhallitus päätti²⁾ ainoastaan hyväksyä tämän toimenpiteen sekä myöntää edellä mainitun rahamäärän kiinteän omaisuuden pääluokkaan merkityistä käyttövaroistaan.

Maan ostlo pakkohuutokaupalla. Kiinteistölautakunnan asiamiehelle annettiin tehtäväksi³⁾ valvoa kaupungin oikeutta toukokuun 26 p:nä pidettävässä pakkohuutokaupassa, jolla myytäisiin Puodinkylän tilan maista 82 tonttia, pinta-alaltaan yhteensä 8.563 ha, sekä 0.622 ha tiemaata, minkä ohessa hänet valtuutettiin tässä tilaisuudessa kaupungin puolesta tarjoamaan 2 markkaa m²:ltä eli pyörein luvuin 200,000 markkaa.

Kaupungin ja valtion välinen tilusvaihto. Oikeusministeriöltä saapui ilmoitus⁴⁾, että valtioneuvosto helmikuun 26 p:nä oli hyväksynyt kaupunginvaltuuston joulukuun 10 p:nä 1930 tekemän päätöksen⁵⁾, joka koski Helsingin kaupungin ja valtion välistä tilusvaihtoa, nimittäin osaa Helsingin keskuskivankilan alueesta, sekä valtuuttanut oikeusministeriön allekirjoittamaan sopimuksen.

Erään Sörnäisten satamassa olevan alueen pakkolunastaminen. Kaupunginhallitus, jolta oli pyydetty lausuntoa rautatiehallituksen kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle tekemästä ehdotuksesta, että kaupungin ja valtion tilusvaihdossa jälkimmäiselle luovutettu 1,270 m² käsittävä Sörnäisten satamassa sijaitseva alue pakkolunastustoimin erotettaisiin valtiolle, päätti⁶⁾ lausunnossaan ilmoittaa, ettei sillä ollut mitään muistutettavaa tehtyä ehdotusta vastaan.

Tapaninkylässä sijaitsevien maa-alueiden pakkolunastaminen. Kaupunginjohtaja ilmoitti⁷⁾, että pakkolunastuslautakunta helmikuun 16 p:nä oli vahvistanut Tapaninkylässä olevasta Innuksen tilasta RN 1⁹⁹ rautateiden tarpeisiin pakkolunastettavan osan lunastushinnan 15 markaksi m²:ltä eli yhteensä 24,135 markaksi sekä määrännyt, että tilan vuokramaksua oli alennettava samassa suhteessa kuin sen alue pakkolunastuksen johdosta supistui. Kaupungin oikeutta olivat lautakunnan kokouksessa valvoneet kaupungingeodeetti W. O. Lille ja varatuomari U. Dahl.

Hyväksyttävä rajankäynti. Kaupungingeodeetti ilmoitti⁸⁾, että rajankäynti, jossa pohjoiseen vievää maantietä varten tarvittava maa-alue oli erotettu Viikin latokartanosta, oli suoritettu, ja kaupunginhallitus päätti tyytyä toimitukseen.

¹⁾ Khs 27 p. elok. 1,210 §. — ²⁾ S:n 3 p. jouluk. 1,777 §. — ³⁾ S:n 22 p. toukok. 779 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. maalisk. 397 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1930 kert. os. I. — ⁶⁾ Khs 27 p. elok. 1,206 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. helmik. 285 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. elok. 1,207 §.